

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 9 NOVEMBER 1962 47. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

VALD. SICKS EFTF.
N. J. Larsen & Søn
Tømrermester - Konstruktor
Sorø : Telf. 713

SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brædstrup 414

FILTFABRIKEN
NORDEN 1/2

Lyngby Hovedg. 4, Lyngby
Dir. Peter de Neergaard

Advokat
HARALD QVIST
Landsretssagfører
Frederiksberggade 25
C. 3264 - MI. 3364
Lrs. G. Tage Nielsens efft.

Erik Pontoppidan

Landsretssagfører

Byen 6530
Nørregade 13

Sorø Akademis I. Skovdistrikt

Har De kakkelloven, har vi brændet

Telefon 125

TH. C. JENSEN
1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14
Telefon 358
Sorø

Sorø Spare- og
Laanekasse

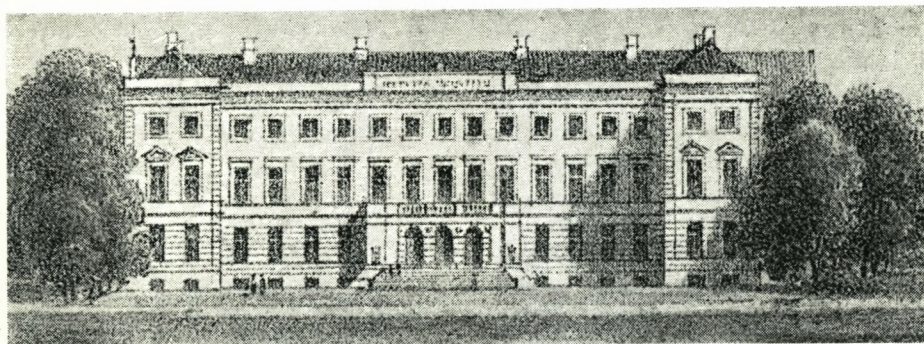
Telf. Sorø 89

MENMARK

H. Mortensen & Søn

Byens moderne tøjmagasin

Storgade 40, Sorø
Frederiksborgg. 8, Kbh. K.
Rådhuspladsen 7, Slagelse
Herlev Bygade 22, Herlev

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORØNER-BLÅDET

NOVEMBER 1962

47. ÅRGANG

NUMMER 9

Fra Sorøtiden

Erindringer af afdøde læge HENRIK BØLLING

IV.

I klassen.

Vi sidder i klassen - en time i græsk. Solen skinner udenfor, en forårsberuset indespærret humlebi brummer i vindueskarmen, og længselsfuldt stirrer jeg ud over søen, der blinker i solskinnet, hvor svalerne krydser over »Ingemanns Ø«. Amtmandens lille båd med de hvide sejl dukker frem og skyder skummende over mod Ægir. Der er en blegrød kjole i båden, og ivrigt telegraferes der rundt i klassen: »Rigmor er med«!

Scholten, der netop blir eksamineret i det øjeblik, blir højrød i hovedet og hakker og stammer i det

— Det er nok! du lærer aldrig græsk! den næste!

Overlærer Bang suger mundvæskan ind mellem tænderne med en hvislende lyd og pudser næsen i sit brogede lom-

metørklæde. Han eksaminerede altid fra toppen og nedad, og når klokken manglede 7—8 minutter i timens slutning, blev det derfor regelmæssigt fuksens tur.

Erik Helmer er stabil fuks og kan omtrent lige så meget græsk som arabisk og sanskrit. Han rejser sig op med bogen i hånden og ser hjælpeløst på kammeraterne. Klokken mangler endnu 5 minutter i hel, men solidariske, som vi er, råber vi alle i kor: — Nu slår klokken, hr Bang! — og ud styrter vi på stengangen med Helmer i spidsen. Han har fået udsættelse for sit uundgåelige mdl. til på fredag.

Overlærer Bang putter brillerne i Futteralet og går ind i lærerværelset, som han til sin store forbavselser finder tomt, og hvor han må vente en stund, til de andre klasser tømmes, og hans kolleger kommer ind.

Megen fritid havde vi ikke, for den gang blev der bestilt noget for alvor i en latinskole. Men derfor smagte også en frieftermiddag så meget bedre. Romaner og anden morskabslæsning satte vi ikke synderlig pris på — vi havde nok af bøger og læsning til hverdag. Nej, i fritiden var vi altid ude.

Der var kricketspillet, den ædleste og smukkeste af al slags sport, der kræver et hurtigt og sikkert øje, og næver, der kan tåle at gribe den stenhårde bold, når den slynges fra boldtræet med en kraft som en udskudt kanonkugle.

Hver sommer havde vi en cricketmatch med et hold af gamle soranere, der kom rejsende fra København for at prøve kræfter med eleverne og opfriske gamle skoleminder. Det var en festdag — og en højtidelig dag. Det var jo skolens ære, det gjaldt. Uger igennem blev der trænet og spillet, morgen, middag og aften, for at være i kondition, når det københavnske hold kom. Der var frygtelige navne imellem, som vi omtalte med ærefrygt og gysen: Wesche, Sylow og de to brødre Kalko!

Sylow var berømt som kaster. Et lille tilløb, et sving med armen, og frem suser bolden i lige linje mod gærdet uden at røre jorden.

Wesche var bekendt for sine »skruebolde«. Tilsyneladende faldt bolden en halv alen til siden for gærdet, for så med et næsvist lille spring at hoppe i stokkene.

Når dagen kom, og de gamle soranere muntre og begejstrede havde spist frokost på gymnasiet, klædte vi os om til spillet.

Pladsen er jævnet og sirligt revet, kricketgærderne stillet op med minuttøs nøjagtighed, den slinternye røde bold tages frem, og der trækkes lod om, hvem der først skal til gærdet.

Der er en cricketkamp, som jeg særligt erindrer. Jeg var kun en jævnt god spiller, men jeg havde dog opnået at komme med på skoleholdet — som sidste mand. Københavnerne kommer først ind og er os knusende overlegne. Det går ikke bedre i næste halvleg, hvor vi er ved gærderne, og da turen kommer til mig som sidste mand, har københavnerne ca. 70 points flere end vi. Soranerne er gnavne og nedtrykte — det hele er håbløst. Men tilfældigvis er jeg »i slag« — som det kaldes, Bold efter bold smælder jeg ud over pladsen og erobrer støt og sikkert point efter point. Københavnerne begynder at blive nervøse og sender deres bedste kastere frem. Wesche sender højre og venstreskruede bolde, men jeg holder mit gærde, rykker nærmere og nærmere op til de manglende 70 points, og under kammeraternes jubel når jeg op til 77 points, inden mit gærde falder.

Vi har sejret, og skolens ære er reddet! Jeg vandt det af københavnerne udsatte præmieboldtræ til 18 kr. og var dagens helt. For en sikkerheds skyld må jeg have lov til at meddele, at jeg senere som student erhvervede mig sølvmedaillen i fodboldturneringen 1887 i København, og at jeg på verdensudstillingen i 1888 fik den store sølvmedaille »for idræt«.

Foruden at spille cricket var der meget andet at tage os til i vor fritid. Der var roturere på søen, og der var

»hulerne« ude i skoven. Disse huler, hvoraf nogle var byggede af forlængst henfarne drengeslægter, kunne gå i arv fra generation til generation, og ejendomsretten til dem var strengt respekteret. Som oftest var det tillige en dyb hemmelighed hvor hulen var, noget, som kun de indviede vidste.

En sådan hule var et helt lille kunstværk og resultatet af måneders ihærdigt arbejde. Dybt inde i en tæt granplantage på den anden side af søen blev der valgt en passende plads. Hulen graves og jorden fjernes omhyggeligt for ikke at røbe stedet. I lang afstand blev der fædet små grantræer, der blev kvistede og lagt som tag, der dækkedes af græstørv. Inde i hulen et spartansk bohav: En bæk af græstørv, et rått sammentømret bord af brædder, og langs væggen hylder, hvor blikkasserollen, theen, stearinlysene, shagpiberne og tobakken havde plads.

Hassing, Gersdorff og jeg havde en hule sammen, som vi havde arvet efter Gersdorffs broder, der året i forvejen var gået ud af 4. klasse.

Det er første dag i efterårsferien, vejret er strålende, og eftermiddagen skal benyttes til en udflugt til hulen. På vej ned til båden slår vi et lille slag ud om økonomaens have og fylder vore lommer med kartofler. Vi ror over søen, fortøjer båden skjult mellem sivene og går gennen skoven i retning af granplantagen. Vi baner os vej gennem et mægtigt krat af gule, mandshøje ørnebregner, der rasler og knækker under fødderne på os, og når hen til hulen. Alt ser stille og uberørt ud, og vi går ned. Et stearinlys

tændes og anbringes i halsen på en flaske. Hassing skræller kartoflerne med sin lommekniv, Gersdorff henter en favnfuld kvas og tørre grene, og jeg fylder kasserollen med vand fra kildetældet i engen udenfor plantagen. Bålet tændes og kartoflerne ristes i den varme aske. Hvor de smagte, de ristede kartofler, der var så varme, at vi ikke kunne holde dem i hånden, men måtte stikke dem på en pind, medens vi spiste dem. Mætte og veltilfredse tænder vi piberne, kasserollen sættes over ilden, og Gersdorff laver en herligt snerpande the, der drikkes af hankeløse kopper, der er kasserede fra spisesalen.

Vi fortæller skolehistorier, lærernes synderegister gennemgås, og udsigterne for eksamen drøftes. Efterhånden bliver vi sentimentale og beretter hinanden ferieoplevelser med kusiner og andre sværmerier.

Gersdorffs søster har været på skoleballet, og Gersdorff ved, at hun er køn og var ballets dronning. Med beskeden stolthed fortæller han om hende og om den gamle herregård hjemme, og vi andre lytter interesserede og imponerede.

Det er mørkt, da vi med hastige åreslag ror hjem over søen, og lysene blinker allerede i Akademibygnings vinduer. Båden skraber mod landgangsbroen i samme øjeblik klokken ringer til aftensmad, vi sætter i trav og når i sidste minut ind i spisesalen.

Roturene over til skovfogedhuset ved Parnas! Nu er Parnas et fint skovhotel med pavillon og musik om søndagen,

men den gang var det kun et lille idyllisk skovfogedhus med en trivelig skovfogedkone, der altid var venlig og gæstfri mod os drenge. Der kunne vi få blødkogt æg, tykmælk med grovt brunt puddersukker, og kaffe — alt for en forbavsende billig betaling! Mangen en tallerken tykmælk har jeg fortæret i det gamle lysthus i Parnas, og havde vi ikke penge, så blev Gersdorff bare sendt ind til skovfogedkonen for at få kredit. Og ham kunne hun ikke nægte noget. Hun vidste, han var godsejersøn, og når Gersdorff sagde, at »den gamle« sendte penge i næste uge, så var der aldrig noget i vejen.

Om sommeren havde vi timer i svømning fra badeanstalten i søen, og vi lærte at blive flinke svømmere. Vi havde øvelser, hvor en af os skulle lade sig synke til bunds, for at en anden kunne springe ud og bjerge ham. Vi lærte at springe fuldt påklædte ud og holde os svømmende en time. Det var derfor en smal sag for os i fritiden, når vi kunne få fat i en båd, at svømme over Sorø sø, og det gjorde vi da heller ikke så sjældent. Med klæderne i en bylt på hovedet svømmede vi dristigt den lange tur over søen til Ægir eller Parnas uden at tænke på, at vi risikerede vore unge liv.

Ro med Akademiets både måtte vi lige så meget vi ville, men det var os strengt forbudt at bruge sejl. Men heldigvis var der en bugt af søen, hvor man ikke kunne ses fra Akademiet, og derhen roede vi så, forsynede med et lagen fra sovesalen. Ved hjælp af en åre rejstes det som sejl, og så sejlede vi, så skummet fossede om stævnen.

En »ridehustaver«

Det var morsomt at læse Poul Lorenzens artikel — fra »Tavernes« tid, i bladets aprilnummer i fjor, om end jeg må erkende, at mit kendskab til det ædle cricket-spil indskrænker sig til beundring for den noble sport — og så naturligvis en næsten medfødt fortrolighed med den specielt soranske glose »Ridehustaver«. —

Netop ordet »Ridehustaver« vækker en pudsig erindring af nyere dato hos mig.

For et års tid siden var jeg gået træet til køjs med en bog af Howard Spring »Bort flygter de elskende«. Som man af og til gør (men ikke bør) læste jeg og halvdøsede samtidig. — Men pludselig blev jeg lysvågen ved at støde på følgende sætning i denne fra engelsk oversatte roman: »At give en regulær knockout er lige så stor en fornøjelse som at slå en ridehustaver«. —

I sandhed, den passus virkede som en regulær knockout!

Min første instinktive gættten var: »oversat af en soraner og sikkert Mogens Boisen«. Og det var den!

For spøg fik jeg fat i originalen og spurgte en engelsk- (ikke cricket) kyn-dig: Hvordan vil De oversætte: »To deliver a perfect sock to the jaw is as pleasing as to hit a boundary at cricket or to send a golfball out of sight down the fairway«. — Ja, det kunne vedkommende ikke besvare på stående fod, men foreslog: sådan noget som at slå bolden langt af led. — Da jeg citerede Mogens Boisens oversættelse, sagde manden: Jamen, det lyder jo komplet meningsløst!

Det er muligt, vel endogså sandsynligt, at »Ridehustaver« ikke er ophøjet til fagudtryk inden for cricketsporten. Men så meget des morsommere er Mogens Boisens anvendelse af glosen, som sikkert instinktivt er faldet i pennen, og som han, som den eminent dygtige oversætter han er (blandt vore aller-

ypperste) måske har overvejet at slette — og så dog har haft lune til at lade blive stående. Hvem ved, måske har han netop med et blink i øjet ladet »Ridehustaverne« stå som hilsen til en eventuel soransk læser. — Sådant opfatter jeg den — og benytter denne lejlighed til ikke blot at takke for hilsen, men sige tak for en lang — ubegribelig lang — række strålende oversættelser, som Mogens Boisen har beriget vor litteratur med fra snart sagt alle mulige sprog. *Torben Glahn.*

Fra »taverne«s tid

Først og sidst: Tak til *Poul Lorenzen* for hans omtale af det ædle cricket-spil i bladets aprilnummer ifjor. Ethvert bidrag, der kan vække og fastholde interessen, må hilses med største glæde.

Heller ikke underskrevne kan rose sig af særlig fremragende præstationer på Storeplads, men min interesse og kærlighed til cricket har alle dage været stor.

Min generation, der ligger o. 10 år efter Poul Lorensens, kaldte taverne for tæverne (der skulles »tæves« (slås) til bolden). Som Annettedreng og »møjunge« mener jeg at have set *Chr. Trampe*, *Brincker*, brødrene *Grüner*, *Ry-* og brødrene *Nørgaard* slå ridehustævere. Der var andre, men de nævnte var i særlig grad vore cricket-idealere. Når de kastede, greb eller »tævede«, gav det formeligt et sug i mellemgulvet. — Det var store tider! Det er rigtigt, at spillets teknik med tiden ændrede sig. *Aksel Hansen*, brødrene *Frandsen*, *Erik Møller* og navnlig *Haugaard* spillede det såre elegant, men nogenlunde mindre virkningsfuldt end det, der præsteredes af tidligere tiders kraftkarle.

Hvor meget man end må glæde sig over det nye alumnat (og skam få den, der ikke gør det), så kan det ikke skjules, at man savner den gamle Sto-

replads. Det var derfor med største glæde, jeg for mit vedkommende erfarede under et besøg i Sorø ifjor, at der var planer om at udlægge pladsen med græs og skabe en virkelig fin cricketbane. I disse planer, forstod jeg, indgik også dette, at der skulle opsættes beskyttende net foran det nye alumnats huse under cricketkampe. Bliver disse planer til virkelighed, vil der blive de bedste betingelser for afholdelse af kampe, også med henblik på antallet af tilskuere. »Fægangen« kan ikke erstatte Storeplads! Det må erkendes, at antallet af tilskuere til kampene ikke er imponerende; det drejer sig kun om en lille, trofast flok, der endog er skrumpet yderligere ind efter flytningen til »Fægangen«. Bedre ville det være, om der blandt drengene var større interesse for cricket; men det får man desværre ikke noget overbevisende indtryk af ved samtaler med Sorø-drengene. Vi lever jo i en »Haraldtid«. I min skoletid var det *Nielsen*, *Müller* og hr. *Thomsen*, der prægede spillet. O.B. eller »Fatter« (denne sidste betegnelse var ukendt i årene før 1914) forlangte, at vi skulle løbe på hver bold, hvad der dog vist ikke var helt rigtigt under alle forhold. Hurtig bevægelse til enhver tid, som O.B. krævede, var derimod utvivlsomt rigtig. Man synes i dag, det tager en farlig tid, inden opstillingen i marken er endt, og det tager også sin tid at skifte plads efter »over«. Det gik mere tjep tidligere. Selv om O.B. ikke var direkte engageret i en kamp, så »rugede hans ånd over vandene«. Ingen ønskede hentydninger dagen efter, og de udeblev aldrig.

Måtte der dog altid være en talrig skare, der oplæres i cricket i Sorø! Først og fremmest til glæde for drengene selv, men også m. h. p. rekrutteringen af nye spillere til »Soranerne«.

Fodbold og håndbold kan udarte, hvad cricket aldrig gør. Heri ligger dette spils etiske værdi. *Osvald Due.*

Dødsfald

Civilingeniør Axel Møller.

* 17. januar 1894 — † 19. oktober 1962.

Et sorgens budskab — Axel Møller død i London! Vi skolekammerater af 1911-holdet fra Sorø Akademi skal ikke mere møde denne strålende, livsglade ven og kammerat, som igennem 56 år lyste op i vor tilværelse.

Vi mødtes som 12 års drenge på Sorø 1906, blev studenter 1911 og lovede da hinanden at mødes hvert 5. år til en sammenkomst i Sorø, hvad Axel til det sidste gennemførte trods overvældende arbejde og den lange rejse fra London til Sorø.

En lysende intelligens, en ivrig sportsmand og den mest trofaste og hjælpsomme kammerat, man kunne tænke sig; det gjorde, at Axel blev respekteret og agtet af os alle og vil blive mindet i dyb sorg! Han var et matematisk geni og løste de sværeste skriftlige opgaver og ligninger i *hovedet, mens gamle overlærer Lauritzen*

skrev dem op på tavlen; vi skulle have opgaverne med hjem og havde 2—3 dage til at løse dem — men Axel var færdig i samme øjeblik »Lafritz« slap kridtet, til stor forbavselse både for »Lafritz« og os andre!

Hans store evner på dette område skulle blive af afgørende betydning for hans livsløb, idet de førte ham til de ledende ingeniør- og direktørstillinger i det berømte danske ingeniørfirma Peter Lind & Company i London. Han kom til London 1916 og blev 1941 medlem af direktionen i Linds firma. Han var bl. a. med til at bygge den berømte Waterloo Bridge. Axel Møller, der for et par år siden trak sig tilbage fra direktørstillingen, da han var plaget af hjertesygdom, spillede en fremtrædende rolle i den danske koloni og var 1958—60 formand for den danske klub, uhyre afholdt af alle.

Men lige meget, hvor højt han nåede, og hvor store Bendlevogne han mødte op i til vore sammenkomster, vedblev han at være den samme åbne, hjertelige kammerat og beskedne ven. — Skivedrengen med det lyse, danske sind og den lune, stille, jyske humor.

Hvor vil vi dog savne dig, Axel, men tak for alt gennem de mange år! Dit minde vil altid blive æret!

En af 1911-holdet.

Godsejer, dr. med. & phil.

K. A. Hasselbalch.

* 1. novbr. 1874 — † 19. septbr. 1962

En usædvanlig personlighed og en eminent begavelse var K. A. Hasselbalch, der den 19. september afgik ved døden, omkr. 88 år gammel.

Faderen var proprietær på Hjørringegnen, men sønnen valgte, efter ophold på Sorø 1887—91 (s. '91), at studere medicin, tog sin embedseksamen 1898 og blev allerede året efter dr. med. 1905—17 var han forstander for laboratoriet på Finsens lysinstitut, hvor han foruden det praktiske arbejde udfoldede en betydningsfuld videnskabelig virksomhed. En helt anden retning tog hans liv, da han efter sin svigerfar, gehejmekonferensråd G. A. Hagemann, arvede godset Borupgaard ved Snekersten. Han rustede sig til opgaven at drive godset ved 1918 at tage eksamen som landbrugskandidat, teorien skulle være i orden. Fra landbruget førtes han ind på hedeopdyrkingen, og han konstruerede sammen med sin bestyrer af hedejendommen »Hejmdal« en plov, der betegnede en væsentlig forbedring og fik betydning for hedeopdyrkingen i det hele. Jysk landbrug hentede værdifulde inspirationer fra dr. Hasselbalchs arbejde; på mangfoldige landbrugsfaglige områder gik han i spidsen, og det var da også dette virke, der 1950 indbragte ham æresdoktorgraden ved Københavns universitet. Her tillader pladsen ikke yderligere opregning, dog skal det nævnes, at han og hans hustru, da de mistede en søn af leukæmi, oprettede et fond til denne sygdoms bekæmpelse. Hans hustru var lige så interesseret i arbejdet som dr. Hasselbalch, og alt drøftedes og planlagdes i fællesskab med hende.

Dr. Hasselbalch var ikke blot en betydelig praktiker og forsker, men tillige et værdifuldt menneske; det har vi, der har truffet ham i Soransk Sam-

fund, erfaret. Hans rustale i Samfundet 1932 og hans tale ved rusfesten 1961, da han fejrede sit 70 års studenterjubilæum, tegner billedet af en mand med samfundssind, der betonede værdien af det gode, det sande og det skønne som de drivende kræfter for menneskelig udvikling. Han var beskeden og ønskede ikke ydre tegn på anerkendelse, dog modtog han med fuld berettigelse fortjenstmedaljen i guld, den og soranernålen satte han pris på.

Æret være hans minde! P. Sch.

Sygepl. frk. Astrid Glahn Clausen.

* 19. maj 1882 — † 24. septembr. 1962.

Jeg ved, at mange vemodige minder vil dukke frem i gamle soraneres sind, når jeg her forsøger at riste frk. Clausen en minderune, glade minder fra årene i Sorø i forbindelse med frk. C. og sygehuset, isprængt sorg over det, som ikke er mere. — 80 år gammel døde frk. C. på kolonien »Filadelfia« efter 1½ års tiltagende svaghed. — Akademiets sygehus repræsenterede

med frk. C. som den milde og myndige leder det moderlige element på det stedlige »Jomsborg«. Alumnerne blev passet og plejet omsorgsfuldt, når sygdom var på færde; men forståelse for betydningen af et par dages ferie fra skolens ensformige hverdag og dertil svarende kost manglede heller ikke; da nød man godt af hendes hyggelige stue samt den altid varme kaffekande.

I næsten 30 år havde frk. C. sin gerning på Akademiets sygehus. Ved sin afsked modtog hun fortjenstmedaljen i sølv som anerkendelse for sin indsats.

Hvad drengene i skiftende aldre og med skiftende problemer trængte til af hjælp, forstod hun fuldt ud. Hun var tit den eneste, der kunne trøste og opmuntre, hvor det var mest nødvendigt. Frk. C. har hørt mange betroelser og givet dertil svarende gode råd. Indenfor Klosterportens enemærker er der vist få, der har haft så mange drenges fortrolighed og hengivenhed. Trofast mod slægt og venner blev hun ved med at være sygeplejerske, så længe hendes kræfter tillod det. Og når de skulle stride den sidste strid, kom hun rejsende og sad ved deres dødsleje. — Det var, som opfyldtes Grundvigt salmevers:

Kom i den sidste nattevagt,
i en af mine kæres dragt,
og sæt dig ved min side,
og tal til mig, som ven til ven
om, hvor vi snart skal ses igen
og glemme al vor kvide.

Frk. Clausens forældre var lærerfolk i Tjørnelunde nær Finderup. Da hendes livsbane var ude, og Ringen

sluttet, blev hun d. 28. september begravet fra sin hjemstavns gamle kirke under stor deltagelse. Jeg talte ved hendes bære ud fra ordene i salme 103: »Min sjæl, lov Herren og glem ikke alle hans velgerninger.« Lektor Damgaard Sørensen bragte skolens og lærerkollegiets tak for hendes opofrende arbejde og værdifulde menneskelige egenskaber. 2 elever fra 3. G. sænkede skolens fane over kisten. — En lang, indholdsrig livsdag og et strengt sygeleje var endt. *M. Christophersen.*

Fhv. justitsminister A. L. H. Elmquist.
* 18. maj 1888 — † 20. september 1962.

Aage Ludvig Holberg Elmquist var hans fulde navn, han var nemlig tip-tip-oldebarn af Holbergs søster. Her lå allerede en dragen mod det soranske, og overretssagførersønnen fra Aalborg kom da også 1901 på Sorø, hvorfra han 1903 overgik til Henrik Madsens skole (student 1908). Efter sin juridiske embedseksamen 1914 var han et par år i Vejle, men nedsatte sig 1917 i Svend-

Holbergs fødselsdag

den 3. december 1962

Som altid fejrer vi Holbergs fødselsdag ved at mødes i Grand Café, Kgs. Nytorv efter festforestillingen i Det kgl. Teater.

I år byder vi på:
3 stk. smørrebrød, 1 øl, kaffe.
Prisen: 14,00 kr. pro persona.

Tilmelding kan ske ved henvendelse til

R. E. BRINCKER,
Malmøgade 7, København Ø.
Telf. Tr. 6625 . Postgiro 1710.

Absolut sidste dag for tilmelding er fredag den 30. nov.

Billetter til teaterforestillingen i Det kongelige Teater kan fås ved henvendelse samme sted.

borg, hvor han oparbejdede en stor og anset virksomhed og beklædte en lang række tillidsposter. Tidlig vaktens hans politiske interesse; han var venstremand, medlem af folketinget 1927—32, landstingsmand 1939—53. Politisk kulminerede han som justitsminister i ministeriet Knud Kristensen 1945—47, den vanskelige periode under det store retsopgør efter besættelsen. E. udførte her med ro og fatning et fornuftigt og stærkt anerkendt arbejde.

Skønt hans Sorøtid ikke var lang, var navnet indskrevet i hans hjerte; kærligheden til Sorø, skolen og Soranerbladet lyste frem af hans rustale i Sor. Samf. 1955, hvor også hans lune og humor glimtede frem. Derfor min-des vi ham her.

P. Sch.

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 4. OKTOBER 1962

Flere af de gæve, gamle riddere, der ved deres nærværelse plejer at forskønne »soranerrigsdagen«, havde i dag meldt pas; det er også et hårdt forlangende at skulle troppe op på både til årsfest og frokost. Alligevel talte man 20 modige, og de fortrød ikke, at de var kommet; idyl, hygge og glæde herskede hos alle under hele måltidet.

Svend Clausen omtalte den vellykkede årsfest, dvælede ved rektor Østergaards tale om skolen som en levende institution og udbragte et leve for den kære skole. Præsentationen gav til resultat, at årgange fra 1896 til 1942 (Herreborg) var samlede i dag.

Man blev ikke distraheret af overdådig bordpynt — en enlig buket georginer råbte i ørkenen, hvorfor man rolig kunne hengive sig til nydelsen af en god hamburgerryg — blå tøj er altid pænt, det samme gælder hamburgerryg, som vi også fik forrige gang, så nu lever vi i den store spænding om, hvad der ydes næste gang.

Den utrættelige *Clausen* rettede en særlig velkomst til den 82-årige J. Tolderlund, der 1896 absolverede præliminæreksamen på Sorø og tre år efter drog til det fjerne Argentina. Hvert femte år valfarter han til fædrelandet; Clausen ønskede ham en god tid herhjemme og håbede, at han i udlændigheden af og til ville sende Sorø en venlig tanke. Han fik et kraftigt leve, ligesom Børge Jørgensen, der kom fra Sumatra.

En rum tid hengik under tygning af den varme ret og under udveksling

mand og mand imellem af minder og røverhistorier.

Så hævdede *Bjørning* sig fra sædet og gav bolden op til nærmere drøftelse og karakteristik af skolens sang- og musiklærer 1883—1910, organist Emil Jæhnigen. (Vi ældre vil evigt mindes denne brede personlighed, den ildfulde lærer, den ydmyge kunstner, den barnlige sjæl, det gode menneske, glad i glæden, rank i sorgen). *Bjørning* var ikke i kridtuset hos J., der anså ham for et af de urolige hoveder og derfor ofte måtte tilbyde ham en af sine tre straffe: Strippelse, knaldbumbum eller inderlår. I slutn. af 90-erne deltog daværende kronprins Frederik (VIII) i de store efterårsmanøvrer på Sorøegnen; en dag passerede han Akademiet, men genkendte ham, *Jæhnigen* blev fyr og flamme; og »Kong Christian« tonede ned til den kgl. højhed. Om eftermiddagen gik *Bjørning* tur til Filosofgangen, det gjorde kronprinsen også, han spurgte *Bjørning* om navn o.s.v. og bad ham takke sanglæreren for den smukke hilsen. Efter den tid steg Bj. i *Jæhnigen*s agtelse og fik i lang tid ingen »inderlår«.

Et eksempel på, at soranere træffes overalt på kloden, meddelte *Svend Clausen*: Afd. red. *Schønning* var på safari i Kenya. En aften kom han til et ensomt sted og skulle have natteologi; han henvistes til en farm noget borte, og beboeren var: 1) gl. soraner, 2) *Schønning*s klassekammerat, 3) sågar hans sidemand i skolen! *Børge Jørgensen* supplerede med følgende: Man nåede en handelsplads ved Congo-floden; hvide sås blandt indfødte: En englænder, en amerikaner, en fransk-

mand, en spanier råbte ind mod land efter en landsmand — intet svar, da soraneren spurgte, fik han svar fra tre forskellige steder!

Tolderlund var nu blevet så bevæget ved Sorø-minderne, at han ønskede alt godt for den gamle skole. Ønskerne manifesteredes ved »en kage på fod«, en dejlig Larsen-cognac, med glassene adskilligt bedre fyldte, end når der tildeles én »en duft af cognac« fra et usselt måleglas. *Bjørning* takkede rørt *Tolderlund* for den smukke gestus, *Børge Hebo* udfyldte beretningerne om *Jæhnigen*, der ved orglet i kirken animerede til at synge med i konfirmationskantaten på følgende drastiske måde: »Syng med for Satan!« Mere lyrisk blev han, når man spillede Mozart; så løb følelsen af med ham: »Det bedste her i verden er s'gu Mozart og en ung and.« *Schjærff* sluttede med et par erindringer om den navnkundige sanglærer, og *Erik Vagn Jensen*, der for første gang deltog i en soranerfrokost, mindedes med tak tildelingen af et sorånsk legat, der lettede hans studier og gengav hans fader troen på, at sønnen ikke var helt umulig. Så var tiden udrunden, glade drog vi hver til sit og mødes igen torsdag den 1. november kl. 12 præcis. Iler alle hid!

P. Sch.

*

TORS DAG DEN 1. NOVEMBER 1962

Om det var månedsskiftet, der holdt de travle herrer borte, eller man havde »glemt« frokosten, da der i forrige nummer på grund af pladsmangel ikke havde været noget referat, nok er det: Kun tretten tapre trofaste var denne gang mødt op. Først var vi kun tolv,

så indfandt Jormil sig som den trettende, men derfor blev det absolut ikke trættende, tværtimod!

På bordet tronedede de fire flag og et glas Chrysantemum, og ved hver kuvert lå der en gådefuld ske, hvad der gav anledning til mange gisninger.

At *Svend Clausen* bød velkommen og skolen fik sit leve, er en selvfølge. Og så udløstes spændingen: Gule ærter med rigeligt tilbehør af delikat kødmat, en herreret og en ret for herrer. Længe bevægedes kun spisegrejerne og de menneskelige spiseorganer, ingen artikulerede lyde frembragtes, man delikaterede sig i tavshed.

Omsider samlede man sig sammen til præsentationen, senior var også denne gang Tolderlund ('96), junior var arkivar ('40). *Svend Clausen* havde talt med rektor Østergaard om Soranerfonden af 1962 angående udformningen af midlernes anvendelse. Herom udspandt sig på »Sorannerrigsdagen« en diskussion, hvor flere »rigsdagsmænd« gav deres besyv med.

Iøvrigt gik passieren hyggeligt og muntert. Måltidet sluttede med dynge af æbleskiver, hvortil nogle sybaritter snupede en solbærrom.

Stemningen blev ikke ringere, da det meddeltes, at *torsdag den 6. december d. å. kl. 12 præcis*, serveres den store julefrokost — værten på »Grand« havde lovet at gøre sit bedste, så vi forventer stort run og opfordrer kammeraterne til allerede nu at markere dagen på kalenderen. På gensyn med julestemning og godt humør.

P. Sch.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i december:

1. *Harald Johannes Caspar Schrøder Krohn* (f. 1887), på Sorø 1901—03.
2. Prokurist (Privatbanken) *Cai Fog* (f. 1897), Vendersgade 8, Kbhvn. K.
5. Fabrikant *Knud Palm-Nielsen* (f. 1897), St. Møllevej 36, Kbhvn. S.
7. Overlæge *P. Waagstein* (f. 1912), Klaksvig, Færøerne.
10. Snedkermester *Jens Friedrich Richter* (f. 1912), Agerskov.
12. Overklitfoged *Axel Heidemann Rasmussen* (f. 1897) Vilsbøl — Vandet plantage, »Søholt« pr. Thisted.
14. *Niels Bøje Laursen* (f. 1897), r. '14.
15. Snedkermester *Kresten Munch-Knudsen* (f. 1892), Willemoesgade 8, Kbhvn. Ø.
18. Direktør *Ove Mourier* (f. 1912), Vordroffsvej 49, Kbhvn. V.
21. Skovrider *Axel Erik Christensen* (f. 1902), Emmedsbo pr. Gjerrild.
22. Maskinassistent *Otto Eigil Schjær-Jacobsen* (f. 1902), r. '19. Omkr. 1940 i Odense. Nu?
23. Politibetjent *Albert V. M. Mathiesen* (f. 1892), Bakkevej 4, Kbhvn. F.
23. *Bengt Arne Fosselius* (f. 1912), r. '29.
23. Læge *Vagn Daniel Lehmann Schrader* (f. 1912), Concordia, Argentina.
24. Sparekassebestyrer *Nikolaj Fr. Bjerre Dahlerup* (f. 1892), Marielystvej 4 B, Kbhvn. F.
24. Fuldmægtig *Knud Gerhard Graae* (f. 1902), Røsnæs pr. Kalundborg.
25. *Viggo Stephan Vogelius* (f. 1897), Hovedgaden 9, Hedehusene.
29. Læge *Herluf Raaschou-Nielsen* (f. 1902), Østerbrogade 104, Kbhvn. Ø.
30. Direktør vicekonsul *Vagn Aage Loehr* (f. 1892), Solgården, Vesterbrogade 6 B, Nr. Sundby.

To lærerjubilæer på Sorø Akademi:

Ved det nye skoleårs begyndelse kunne to lærere ved skolen fejre jubilæum.

Lektor, dr. phil. *Th. Lind* blev den 1. august 1937 adjunkt i Sorø, lektor 1953. Han er en fin æstetiker, der 1947 tog doktorgraden på en afhandling om »Poesiens mission«, 1957 kom »Frascatius haver«. Disputatsen undersøgte de to arter poesi, der er knyttet til nutid og fortid; oplevelsens og mindets poesi; den anden bog behandler den tredje kategori: Fremtiden.

Lektor *S. Stevns Hansen* blev efter sin embedseksamen 1936 året efter gymnastikassistent på Sorø; 1937—44 var han adjunkt i Struer, hvorpå han vendte tilbage til Sorø; lektor 1957. Lektor Stevns Hansen har gjort en betydelig indsats inden for alt, hvad der vedrører sport under enhver form.

*

Den tidligere amerikanske præsidents lystyacht »Williamsburg« skal have sit navn ændret til »Anton Bruun«. Hermed hædres den afdøde danske havbiolog. Lystbåden er overdraget USA's National Science Foundation og er ombygget med havbiologiske undersøgelser for øje. Inden længe skal den med på en international videnskabelig ekspedition til Det indiske Ocean. Allerede i 1953 ophørte »Williamsburg«s funktion som præsidentyacht, og Eisenhower var den sidste præsident, der benyttede den. Siden har den været lagt op. (Notits i pressen, aug. 62).

*

Kuriøst!

Nogle hundrede medlemmer af Europarådet og Fællesmarkedets parlamentariske forsamling har i anledning af fællesmøderne i Strasbourg i september været til såkaldt »humlefest« i den lille by Kleinfranken hos ministerpræsident Pierre Pflimlin, som nu er borgmester i Strasbourg.

Aftenens højdepunkt var franske skuespilleres optræden på en udendørs

scene. De præsenterede bl. a. nogle uddrag af en hr. *Friedrich Olbergs Jeff du Mont* — som viste sig at være Ludvig Holbergs Jeppe på Bjerget — let bearbejdet. Således drak den tørstige Jeppe kun øl — og ikke den stærke nordiske akvavit. Det blev en beretning om øllets forunderlige virkninger — meget passende reklame, fordi Alsace er en ølbryggende egn.

Jeppe på Bjerget blev i programmet betegnet som »en munter og lystig legende, i hvilket øllet er dronning«.

I programmet havde Ludvig Holberg på fem sprog (engelsk, fransk, tysk, italiensk og hollandsk) fået navneforandring til Friedrich Olberg.

Blandt aftenens danske gæster var Europarådets formand, folketingsmand Per Fiederspiel (v) samt folketingsmændene *Hermod Lannung* (r) og *Holger Eriksen* (s).

Overlærer Sibberns legat for en soraner

Ansøgning om dette legat indsendes inden 1. december til undertegnede. Den stiles til skolerådet og må indeholde nøjagtige oplysninger om studium og økonomiske forhold. Ansøgeren skal for at komme i betragtning have gået mindst 3 år i Sorø Akademis skole, have bestået en afsluttende eksamen ved skolen og fortsætte sine studier under trange kår.

Arne Østergaard.

Rektor.

REDAKTION:

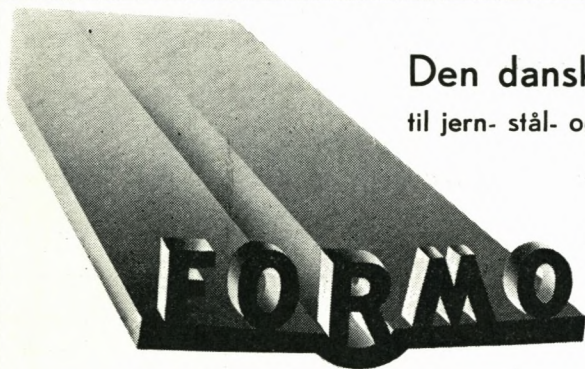
Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff.
Tlf. Rungsted 832.

EKSPEDITION:

Vesterbrogade 2 D, København V.

Direktør C. C. Hoffgaard, Central 1918.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København

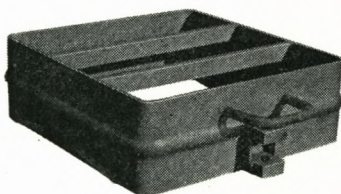
Den danske stålformkasse
til jern- stål- og metalstøberier

Leveres i størrelser
og udførelser
efter ønske

STAALKONTORET

Malmøgade 7 . København Ø

Telefon Tria * 6625

PLAST-FLASKER til alle formål

EGET FORMVÆRKSTED
EGET SILKETRYKKERI

LERHØJ 15, BAGSVÆRD
TLF. (01) 98 55 55

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

Sorøegnens Andelssvineslagteri

Telefon Sorø *717

MERKUR A/s

HERMODSGADE 14 . ÆGIR 8888

Kaffe og The en gros

Tlf. 4 - 134
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800

A. Green-Andersen
Landsretssagfører

Peder Skramsgade 7 . Kbh.
Central 5151

SCARLET®

MARKETING OG REKLAME

TELEFON HI 5720

ANNONCER
PUBLIC RELATIONS
SALES PROMOTION
TRYKSAGER
KALENDRE
DISPLAYS
SALGSKAMPAGNER
SCARLET STARFOLDER
(PATENTERET ®)

SORANER - REKLAME
SCARLET - REKLAME

GEORGIE MITCHEW
direktionssekretær

LEO JEPSEN

Farve - Tapet - Linoleum

Roskildevej 303 A

Tlf. 70 04 62

Brøndbyøster Torv 38-40

Tlf. 75 17 13

Johs. Brinck

AUT.

GAS- OG VANDMESTER

SORØ

ORLA V. NIELSEN

Telefon Sorø 258

Byens førende forretning i

Akademibeklædning